

GIPSEN SÄKRAD

I början av december 2004 rasade en bit av gipstaket ner i Victoria-salongen på Kungliga Slottet i Stockholm. Rummet som fått sitt namn efter segerns gudinna utformades på 1860-talet av arkitekten Fredrik Wilhelm Scholander.

Då man började undersöka taket visade det sig att det tunna gipskiktet hade släppt på många ställen över hela taket, och flera stora sjok hotade att rasa. Varför gipsen lossnat från den underliggande kalkputsen är okänt, men vibrationer från det pågående fördämningsarbetet i Stallkanalen kan ha varit en bidragande orsak.

Nu har taket renoverats och rengjorts. Gipsskiktet har fästs mot den underliggande putsen med lim som sprutats in i uppborrade hål. Där det behövts har putsen även fästs med skruv mot den underliggande panelen.

I STORMENS SPÅR

Statens fastighetsverks skogsinnehav i södra Sverige drabbades hårt av den svåra stormen i januari i år. 160 000 kubikmeter skog fälldes av stormen vilket motsvarar fyra årsavverkningar för SFV. All skogsavverkning i övriga Sverige har skjutits upp och SFV har koncentrerat resurserna på att avverka stormfälld skog i södra Sverige.

SFV förvaltar markegendomar i form av kungsgårdar och andra kronoegendomar med en area av 25 000 hektar i södra Sverige och av dessa är 13 000 hektar skog.

Hårdast drabbat var området kring Växjö och Huseby bruk, där 100 000 kubikmeter fälldes av stormen. Kronobergs kungsgård förlorade 25 000 kubikmeter och även på Visingsö har många träd blåst ner även om ekarna har klarat sig bra tack vare sitt stadiga rot-system.

SFV har ställt in alla övriga planerade avverkningar och har flyttat skogsentreprenörer från landets norra delar till de drabbade områdena i söder. Förmodligen kommer dessa entreprenörer att vara selsatta större delen av året med avverkning av stormfälld skog.

NU BLIR VÅRT KULTURARV ÄNNU TILLGÄNGLIGARE

I samband med Statens fastighetsverks Hemliga rum-projekt förra året lyckades vi ge tidningen Kulturvärden mer än tre tusen nya läsare. Tack vare det har vi lyckats pressa priset på en årsprenumeration rejält. Det betyder att man nu kan få fyra fullmåtade nummer om arkitektur, bebyggelsehistoria och kulturhistoria för bara 140 kronor om året. Passa på att skaffa en egen prenumeration du också.

PRAKTVERK OM SKOKLOSTER

Statens fastighetsverk förvaltar många byggnader som räknas till Sveriges kulturarv och som är en omistlig del av vår historia. I en nyutkommen bok – *Skoklosters slott under 350 år* – från Byggförlaget presenteras Skoklosters historia och samlingar i innehållsrika texter av museets intendent och konservatorer samt ett antal utomstående experter. Genom Ralf Turanders fotografier förmedlas ett unikt porträtt av slottsmiljöerna – sällan kan man som besökare komma så nära slottsbyggnaden och den rika mångfalden av föremål.

Mäktigt reser sig Skoklosters slott över det uppländska landskapet. Ingen som är i dess närhet kan undgå den demonstration av makt och rikedom som fältherren greve Carl Gustaf Wrangel här iscensatte under det århundrade Sverige blev stormakt.

Skoklosters slott är inte enbart ett monument över stormaktstiden utan vittnar även om senare ägares samlariver och 1700- och 1800-talens önskan att levandegöra arvet från Wrangels epok. Slottet med sina välbevarade miljöer är i dag ett av Europas främsta museer över 1600-talets kultur och lockar en stor mängd besökare från hela världen.

Skoklosters slott under 350 år har utsetts av nättidningen *Svensk historia* till årets bästa bok om svensk historia 2004. Boken finns att köpa i bokhandeln.

NYFUNNA MÅLNINGAR

Sessionssalen i Södra Bancohuset – SFV:s huvudkontor i Stockholm – vandaliserades i augusti förra året då de vävspända väggmålningarna skars ner och stals. Under arbetet med att renovera och återställa det förstörda rummet har nya spännande fynd gjorts under väggarnas skadade ytputs.

På båda sidor om kakelugnen har man hittat spår av kalkmålningar med något som kan vara bladverk eller landskapsmotiv. Det finns även trälistor med märken efter nubb som visar var en äldre vävtapet en gång suttit. Bakom bröstningspanelen, som visat sig vara av återanvänt virke och har grisaillemålning på baksidan, finns dessutom spår av en målad fotpanel.

Vi har alltså fått mycket ny kunskap om rummet på grund av nidingisdådet i fjol.

Följ renoveringsarbetet på www.sfv.se

RIDDARHOLMSDAGEN

Lördagen den 21 maj öppnar SFV tillsammans med Riksmarskalksämberet och Gamla stan Sällskapet/Riddarholmen Redevisa några av Riddarholmens stängda rum och byggnader.

Riddarholmen kommer att fyllas av marknadsstånd, hantverkare, musik, sång, skådespel och föreläsningar. Mellan klockan 10.00 och 16.00 ordnas guidade turer i Gamla Riksarkivet och Riddarholmskyrkan.

Syftet med dagen är att lyfta fram och synliggöra Riddarholmen och dess historia, och det är meningen att Riddarholmsdagen ska bli ett årligen återkommande evenemang.

Statens fastighetsverk kommer att visa upp olika byggnader på ett varierande historiskt tema varje år. I år är temat sent 1800-tal/sekelskiftet 1900 och därför passar det bra att visa Gamla Riksarkivet. Huset var en gång Stockholms högsta och mycket modernt för sin tid. Det är ett unikt exempel på det sena 1800-talets institutionsbyggnande och är ett av få bevarade 1800-talshus av sin art i Europa.

Håll utkik på vår hemsida www.sfv.se för att så småningom läsa mer om evenemanget.

KVARTERET KRUBBAN – FRÅN MALMGÅRD TILL MYNDIGHET OCH MUSEUM

I en nyutkommen bok från Riksantikvarieämbetet berättas om kvarteret Krubban på Östermalm i Stockholm och dess historia.

Under 1600-talet fanns här malmgårdar med prunkande trädgårdar. Vid 1800-talets början tog militären över och kasernområdet växte fram. Utvändigt är husen sig lika men där soldater och hästar vistades är det nu kontor för Riksantikvarieämbetet. Historiska museet byggdes på 1930-talet för att kulturmiljövård och museiverksamhet skulle ligga samlat. I Kulturvärden har vi vid flera tillfällen haft anledning att berätta om kvarterets historia och SFV:s arbete. I vintras avslutade Statens fastighetsverk ombyggnadsarbetena för Riksantikvarieämbetets bibliotek och arkiv i Östra stallet och den 7 februari öppnade biblioteket för allmänheten.

Boken *Kvarteret Krubban – från malmgård till myndighet och museum* kan beställas på Riksantikvarieämbetets hemsida www.raa.se.

